

Észrevételek a *Fokozatváltás a felsőoktatásban* című koncepcióhoz

Fontos, hogy a várható közösségi forrásokat optimálisan felhasználhassuk a magyar felsőoktatásban, ezért egyetértünk a profiltisztítás programjával. Jó, hogy a koncepció szorosabbá teszi a felsőoktatási intézmények és gazdasági szereplők közötti kapcsolatot; törekszik a szellemi és anyagi források jobb felhasználására; csökkenti a bürokráciát; összehangolja a pályázati rendszer elemeit; bevonja a gazdasági szereplőket a kutatás és az oktatás támogatásába.

Irreálisnak tekintjük viszont azt a célkitűzést, hogy 2030-ra felsőoktatásunk képes legyen külső források bevonásával finanszírozni önmagát. Alapkutatásokat nem lehet megrendelésekkel irányítani, a finanszírozónak csak egyetlen kikötése lehet: a rendelkezésre bocsátott eszközök segítségével magas színvonalú kutatási eredményeket kell elérni. Az intézményben folyó alapkutatások megismerése része a képzésnek. A felsőoktatás feladata jóval szélesebb, mint a gazdasági fejlődés támogatása. Ahhoz, hogy a felsőoktatásból kikerülő hallgatók ne csak értékes munkavállalók, hanem a társadalom művelt, széles látókörű, környezettudatos és a kihívásokat intelligens módon kezelő tagjai legyenek, elengedhetetlen a humán- és a társadalomtudományok megfelelő támogatása a tudományegyetemen. Hiánya a koncepciónak, hogy ezekről csak közvetve tesz említést.

Elhibázottnak tartjuk a felsőoktatás piaci alapon működő rendszerként való kezelését a felsőoktatás minden szintjén. Külső szakemberek bevonása az irányításba korlátlanul emelhető fizetéssel nem feltétlenül szolgálja a minőséget. A vezetés akkor lesz hatékonyabb, ha a hierarchia jelentősége mérséklődik és erősödik az intézményi demokrácia.

A koncepció erénye, hogy hosszú távú célokat tűz ki, és céljait időben elnyújtva, több lépésben kívánja megvalósítani. Ez lehetővé teszi, hogy minden jelentősebb változás előtt kikérjék az érintettek véleményét.

Álláspontunk bővebb kifejtése honlapunkon érhető el:
<http://www.bla.hu/professzorok/dl/Fokozatvaltashoz.pdf>

A Professzorok Batthyány Körének elnöksége